

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

PENILAIAN AGIHAN ZAKAT TERHADAP ASNAF *AL-RIQĀB* DAN
IBN AL-SABĪL DI MAJLIS UGAMA ISLAM DAN
ADAT RESAM MELAYU PAHANG

HALIM BIN ISMAIL

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

LAPORAN TESIS DIKEMUKAKAN BAGI MEMENUHI SYARAT UNTUK
MEMPEROLEHI IJAZAH SARJANA SASTERA SYARIAH (MOD PENYELIDIKAN)

FAKULTI SAINS KEMANUSIAAN
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

2016

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

PENGHARGAAN

Alhamdulillah, dengan izin-Nya tesis ini berjaya disiapkan. Dalam usaha menyiapkan tesis ini, pengkaji telah mendapat bantuan daripada individu-individu berikut; Dr. Mohd Noor bin Daud, penyelia tesis yang banyak memberikan panduan dan nasihat. Para pegawai di Majlis Ugama Islam dan Adat Resam Melayu Pahang (MUIP), pegawai-pegawai AADK Pahang dan DIC Pahang yang banyak membantu. Para pensyarah Jabatan Pengajian Islam dan Fakulti Sains Kemanusiaan UPSI yang telah memberikan ilmu dan tunjuk ajar terutamanya kepada Prof. Madya Dr. Misnan bin Jemali, Dr. Zanariah binti Noor, Dr. Anhar bin Opir dan Dr. Ahmad Yunus bin Kasim. Rakan-rakan sepengajian yang banyak memberi bantuan dan semangat. Tidak lupa juga isteri Rosemarina Hassan yang sentiasa memberikan sokongan dan kasih sayang yang tidak terhingga kepada diri ini, jua anak-anak Iman Mukhlis, Husna Madiha, Irfan Mafazin dan Hadrina Mudrikah.

ABSTRAK

Kajian ini dijalankan bagi menghuraikan kedudukan asnaf *al-Riqāb* dan *Ibn al-Sabīl* sebagai asnaf zakat menurut perbahasan ulama, menganalisis pengurusan agihan zakat di Majlis Ugama Islam dan Adat Resam Melayu Pahang (MUIP) dan menilai pelaksanaan agihan zakat terhadap asnaf *al-Riqāb* dan *Ibn al-Sabīl* di insitusi ini dengan menggunakan kaedah penyelidikan kualitatif. Pengumpulan data dilakukan melalui kajian perpustakaan, temu bual dan dokumentasi. Data dianalisis menggunakan metod deduktif, induktif dan perbandingan. Dapatan kajian menunjukkan bahawa agihan zakat terhadap asnaf *al-Riqāb* perlu dilaksanakan pada masa kini bagi mengeluarkan umat Islam yang terbelenggu dengan pelbagai bentuk perhambaan di samping dapat menyelesaikan isu-isu semasa berkaitan asnaf *Ibn al-Sabīl*. Kajian juga menunjukkan bahawa MUIP telah diuruskan dengan cekap dan telus bagi memastikan institusi ini sentiasa mendapat kepercayaan masyarakat. MUIP juga telah melaksanakan agihan zakat terhadap asnaf *al-Riqāb* dan *Ibn al-Sabīl* menurut prinsip-prinsip syarak dan keperluan semasa. Kesimpulan kajian ialah para ulama telah memperakui asnaf *al-Riqāb* dan *Ibn al-Sabīl* sebagai penerima zakat pada masa kini dan terdapat institusi-institusi zakat yang telah melaksanakan agihan zakat terhadap asnaf ini. Kajian ini memberi implikasi terhadap perundangan dan kaedah pengurusan agihan zakat asnaf *al-Riqāb* dan *Ibn al-Sabīl* oleh institusi-institusi zakat pada masa kini bagi menyelesaikan isu-isu berkaitan asnaf ini.

EVALUATION OF ZAKAT DISTRIBUTION TO ASNAF *AL-RIQĀB* AND *IBN AL-SABĪL* IN ISLAMIC RELIGIOUS COUNCIL AND MALAY CUSTOMS OF PAHANG

ABSTRACT

This study was conducted to explain the position of *al-Riqāb* and *Ibn al-Sabīl* as zakat (tithes) recipients as debated by Islamic scholars, to analyse the management of zakat distribution in Islamic Religious Council and Malay Customs of Pahang (MUIP) and to evaluate the implementation of zakat distribution towards *al-Riqāb* and *Ibn al-Sabīl* in the institution based on a qualitative research. Data was collected through library search, interviews and document reviews and analysed using deductive, inductive and comparative methods. The findings showed that zakat distribution towards *al-Riqāb* should be implemented nowadays to free Muslims from various forms of slavery as well as to resolve current issues related to *Ibn al-Sabīl*. The findings are also showed that MUIP were efficiently and transparently managed to ensure the institution is continuously being trusted by the community. MUIP also implemented zakat distribution towards above mentioned recipients according to Islamic principles and current needs. The conclusion of the study is the Islamic scholars has certified *al-Riqāb* and *Ibn al-Sabīl* as zakat recipients nowadays and there are institutions that have implemented the distribution of zakat to these recipients. This study has implications towards legislation and rules of zakat distribution to *al-Riqāb* and *Ibn al-Sabīl* by zakat institutions nowadays to resolve the issues related to these recipients.

Muka Surat

PENGAKUAN	ii
PENGHARGAAN	iii
ABSTRAK	iv
ABSTRACT	v
KANDUNGAN	vi
SENARAI JADUAL	xv
SENARAI RAJAH	xvi
SENARAI SINGKATAN	xvii
SENARAI LAMPIRAN	xx
SENARAI TRANSLITERASI	xxi
BAB 1 : PENGENALAN	
1.1 Pendahuluan	1
1.2 Latar Belakang Kajian	2
1.3 Sorotan Literatur	7
1.3.1 Pengagihan Zakat	7
1.3.2 Asnaf <i>al-Riqāb</i>	9
1.3.3 Asnaf <i>Ibn al-Sabīl</i>	10
1.3.4 Zakat di Negeri Pahang	11
1.3.5 Kesimpulan	12
1.4 Permasalahan Kajian	14
1.5 Objektif Kajian	17

05-4506832	pustaka.upsi.edu.my	Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah	PustakaTBainun	ptbupsi
1.6	Persoalan Kajian			17
1.7	Kepentingan Kajian			18
1.8	Batasan Kajian			19
1.9	Metodologi Kajian			19
1.9.1	Reka Bentuk Kajian			19
1.9.2	Prosedur Pengumpulan Data			20
1.9.2.1	Kajian Perpustakaan			20
1.9.2.2	Temu Bual			20
1.9.2.3	Dokumentasi			21
1.9.3	Prosedur Analisis Data			22
1.9.3.1	Metod Deduktif			22
1.9.3.2	Metod Induktif			23
1.9.3.3	Metod Perbandingan			23
1.10	Rumusan			24

BAB 2 : ASNAF *AL-RIQĀB* DAN *IBN AL-SABĪL* MENURUT PERBAHASAN ULAMA

2.1	Pendahuluan	25
2.2	Pengagihan Zakat Dalam Islam	26
2.2.1	Pengertian Zakat	26
2.2.1.1	Pengertian Zakat Dari Segi Bahasa	26
2.2.1.2	Pengertian Zakat Dari Segi Istilah	27
2.2.2	Dalil Pensyariatan Zakat	28
2.2.2.1	Dalil al-Quran	28

05-4506832	pustaka.upsi.edu.my	Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah	PustakaTBainun	ptbupsi
2.2.2.2	Dalil Sunah Rasulullah SAW			30
2.2.2.3	Ijmak Ulama			31
2.2.3	Asnaf Zakat			32
2.2.3.1	Fakir			34
2.2.3.2	Miskin			35
2.2.3.3	Amil			45
2.2.3.4	<i>Muallaf Qulūbuhum</i>			47
2.2.3.5	<i>Al-Ghārimīn</i>			50
2.2.3.6	<i>Fi Sabīlillah</i>			53
2.2.4	Objektif Agihan Zakat Di Dalam Islam			61
2.2.4.1	Membangunkan Ekonomi Umat Islam			61
2.2.4.2	Menunaikan Tanggungjawab Terhadap Golongan Yang Berhak			62
2.2.4.3	Hikmah Kepada Pembayar Zakat			63
2.2.5	Prinsip-Prinsip Pengagihan Dana Zakat			64
2.2.5.1	Pengagihan Zakat Hanya Kepada Golongan Yang Berhak			65
2.2.5.2	Mengutamakan Agihan Kepada Penduduk Setempat			66
2.2.5.3	Agihan Zakat Dilakukan Dengan Segera Kepada Golongan Yang Berhak			68
2.2.5.4	Memenuhi Keperluan Penerima			69
2.2.5.5	Agihan Zakat Boleh Dilakukan Secara Langsung Kepada Golongan Yang Berhak Atau Secara Tidak Langsung Menerusi Institusi Tertentu			71
2.2.6	Kadar Agihan Zakat Kepada Asnaf			71
05-4506832	pustaka.upsi.edu.my	Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah	PustakaTBainun	ptbupsi

 05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi		
2.2.6.1	Pandangan Pertama	72
2.2.6.2	Pandangan Kedua	73
2.2.6.3	Kesimpulan	74
2.3	Asnaf <i>al-Riqāb</i>	76
2.3.1	Pengertian <i>al-Riqāb</i> Dari Segi Bahasa	76
2.3.2	<i>Al-Riqāb</i> Berdasarkan al-Quran Dan Sunah Rasulullah SAW	76
2.3.2.1	<i>Al-Riqāb</i> Di Dalam al-Quran	76
2.3.2.2	<i>Al-Riqāb</i> Di Dalam Sunah Rasulullah SAW	83
2.3.3	Hikmah Pemilihan <i>al-Riqāb</i> Sebagai Asnaf Zakat	84
2.3.4	Kategori <i>al-Riqāb</i>	86
2.3.4.1	<i>Riqāb al-Qin</i>	86
2.3.4.2	<i>Riqāb al-Mudabbār</i>	86
2.3.4.3	<i>Umm al-Walad</i>	86
2.3.4.4	<i>Riqāb al-Mukātab</i>	86
2.3.5	Syarat Agihan Zakat Kepada Asnaf <i>al-Riqāb</i>	87
2.3.6	Kadar Agihan Kepada Asnaf <i>al-Riqāb</i>	88
2.3.7	Konsep <i>al-Riqāb</i> Menurut Ulama Semasa	90
2.3.7.1	Membebaskan Tawanan (<i>al-Asīr</i>)	90
2.3.7.2	Membebaskan Umat Islam Dari Penjajahan	93
2.3.7.3	<i>Al-Riqāb</i> Di Institusi Zakat Di Malaysia	96
2.4	Asnaf <i>Ibn al-Sabīl</i>	107
2.4.1	Pengertian <i>Ibn al-Sabīl</i>	107

05-4506832	pustaka.upsi.edu.my	Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah	PustakaTBainun	ptbupsi	
		2.4.1.1 Pengertian <i>Ibn al-Sabīl</i> Dari Segi Bahasa			107
		2.4.1.2 Pengertian <i>Ibn al-Sabīl</i> Dari Segi Istilah			108
		2.4.2 <i>Ibn al-Sabīl</i> Menurut al-Quran dan Hadis Rasulullah SAW			109
		2.4.2.1 <i>Ibn al-Sabīl</i> Menurut al-Quran			109
		2.4.2.2 <i>Ibn al-Sabīl</i> Menurut Sunah Rasulullah SAW			114
		2.4.3 Hikmah Pemilihan <i>Ibn al-Sabīl</i> Sebagai Asnaf Zakat			115
		2.4.3.1 Menuntut Ilmu			115
		2.4.3.2 Mencari Rezeki			116
		2.4.3.3 Menunaikan Ibadat Haji			118
		2.4.3.4 Berjihad Di Jalan Allah			119
		2.4.4 Kategori <i>Ibn al-Sabīl</i>			120
05-4506832	pustaka.upsi.edu.my	Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah	PustakaTBainun	ptbupsi	120
		2.4.4.1 Kategori Pertama			
		2.4.4.2 Kategori Kedua			121
		2.4.5 Syarat Agihan Zakat kepada <i>Ibn al-Sabīl</i>			122
		2.4.5.1 Memerlukan Harta Bagi Perjalanannya			122
		2.4.5.2 Perjalanan Tersebut Bukan Tujuan Maksiat			122
		2.4.5.3 Tiada Sesiapa Yang Dapat Memberikannya Pinjaman Harta			124
		2.4.6 Kadar Agihan Zakat Kepada <i>Ibn al-Sabīl</i>			125
		2.4.7 Konsep <i>Ibn al-Sabīl</i> Menurut Ulama Semasa			126
		2.4.7.1 Orang Yang Terkandas Atau Terputus Daripada Hartanya Untuk Meneruskan Perjalanan			127
		2.4.7.2 Pelarian Dan Pemohon Suaka Politik Di Luar Negara			128

05-4506832	pustaka.upsi.edu.my	Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah	PustakaTBainun	ptbupsi
		2.4.7.3 Pengemis Dan Gelandangan Yang Tiada Tempat Perlindungan		130
		2.4.7.4 Anak Buangan		132
		2.4.7.5 <i>Ibn al-Sabīl</i> Di Institusi Zakat di Malaysia		132
2.5	Rumusan			136
 BAB 3: MAJLIS UGAMA ISLAM DAN ADAT RESAM MELAYU PAHANG (MUIP)				
3.1	Pendahuluan			138
3.2	Sejarah Penubuhan MUIP			139
3.3	Punca Kuasa MUIP			141
3.4	Objektif MUIP			143
3.5	Fungsi MUIP			144
3.6	Pentadbiran MUIP			145
	3.6.1 Organisasi MUIP			145
	3.6.2 Jawatankuasa MUIP			146
	3.6.3 Ahli Mesyuarat MUIP			147
	3.6.4 Cawangan-cawangan MUIP			149
3.7	Unit Zakat MUIP			150
	3.7.1 Pentadbiran Unit Zakat MUIP			151
	3.7.2 Objektif Unit Zakat MUIP			153
	3.7.3 Unit Pembangunan Asnaf MUIP			154
3.8	Rumusan			155

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

BAB 4 : AGIHAN ZAKAT TERHADAP ASNAF *AL-RIQĀB* DAN *IBN AL-SABĪL*
MAJLIS UGAMA ISLAM DAN ADAT RESAM MELAYU PAHANG
(MUIP)

4.1	Pendahuluan	157
4.2	Prinsip Agihan Zakat di MUIP	158
4.2.1	<i>Isti 'āb</i> (Menyeluruh)	158
4.2.2	<i>Ikhtiṣās</i> (Khusus)	158
4.2.3	Hak	159
4.2.4	<i>Murāqabah</i> (Pengawasan)	159
4.2.5	<i>Al-Kifayah</i> (Mencukupi had pemberian)	160
4.2.6	<i>Fauran</i> (Segera)	160
4.3	Objektif Agihan Zakat MUIP	161
4.4	Asnaf Zakat di MUIP	161
4.4.1	Fakir dan Miskin	161
4.4.2	Amil	162
4.4.3	<i>Muallaf Qulūbuhum</i>	162
4.4.4	<i>Al- Riqāb</i>	162
4.4.5	<i>Al- Ghārīmīn</i>	163
4.4.6	<i>Fi Sabīlillah</i>	163
4.4.7	<i>Ibn al-Sabīl</i>	164
4.5	Kadar Agihan Zakat Oleh MUIP	164
4.6	Agihan Zakat Kepada Asnaf <i>al-Riqāb</i> Oleh MUIP	167
4.6.1	Definisi <i>al-Riqāb</i> Menurut MUIP	167
4.6.2	Pengagihan Zakat Kepada Asnaf <i>al-Riqāb</i>	168

4.6.2.1	<i>Drug Intervention Community (DIC) Pahang</i>	169
4.6.2.2	Agensi Anti Dadah Kebangsaan (AADK) Cawangan Pahang	176
4.6.2.3	Kompleks Asnaf	180
4.6.3	Kadar Agihan Zakat Kepada Asnaf <i>al-Riqāb</i>	182
4.7	Agihan Zakat Kepada Asnaf <i>Ibn al-Sabīl</i> Oleh MUIP	192
4.7.1	Definisi <i>Ibn al-Sabīl</i> Menurut MUIP	192
4.7.2	Syarat Agihan Zakat Kepada Asnaf <i>Ibn al-Sabīl</i>	193
4.7.3	Pengagihan Zakat Kepada Asnaf <i>Ibn al-Sabīl</i>	193
4.7.4	Kadar Agihan Zakat Kepada Asnaf <i>Ibn al-Sabīl</i>	194
4.8	Rumusan	198

BAB 5 : KESIMPULAN DAN CADANGAN

5.1	Pendahuluan	200
5.2	Kesimpulan	201
5.2.1	<i>Al-Riqāb</i> Menurut Perbahasan Ulama	201
5.2.2	<i>Ibn al-Sabīl</i> Menurut Perbahasan Ulama	202
5.2.3	Pengurusan Agihan Zakat Di MUIP	203
5.2.4	Agihan Zakat Kepada Asnaf <i>al-Riqāb</i> di MUIP	205
5.2.5	Agihan Zakat Kepada Asnaf <i>Ibn al-Sabīl</i> di MUIP	206
5.3	Cadangan	207
5.3.1	Agihan Zakat Terhadap Asnaf <i>al-Riqāb</i>	207
5.3.2	Agihan Zakat Terhadap Asnaf <i>Ibn al-Sabīl</i>	209
5.3.3	Pengurusan Agihan Zakat Di MUIP	211

SENARAI RUJUKAN	214
------------------------	-----

LAMPIRAN	223
-----------------	-----

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

SENARAI JADUAL

PustakaTBainun

ptbupsi

No. Jadual

Muka Surat

4.1	Perbandingan Kadar Pungutan Dan Agihan Zakat oleh MUIP Tahun 2008-2013	165
4.2	Kadar Agihan Zakat Kepada Asnaf <i>al-Riqāb</i> Tahun 2008- 2013	183
4.3	Kadar Agihan Zakat Kepada Semua Asnaf Tahun 2008 - 2013	184
4.4	Kadar Agihan Zakat Kepada Asnaf <i>Ibn al-Sabīl</i> Antara Tahun 2008- 2013	194

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

SENARAI RAJAH

No. Rajah	Muka Surat
3.1 Carta Organisasi MUIP	145
4.1 Pecahan Agihan Zakat MUIP Kepada Semua Asnaf Tahun 2008	185
4.2 Pecahan Agihan Zakat MUIP Kepada Semua Asnaf Tahun 2009	186
4.3 Pecahan Agihan Zakat MUIP Kepada Semua Asnaf Tahun 2010	187
4.4 Pecahan Agihan Zakat MUIP Kepada Semua Asnaf Tahun 2011	188
4.5 Pecahan Agihan Zakat MUIP Kepada Semua Asnaf Tahun 2012	189
4.6 Pecahan Agihan Zakat MUIP Kepada Semua Asnaf Tahun 2013	190

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

SENARAI SINGKATAN

AADK	Agensi Anti Dadah Kebangsaan
AIDS	<i>Acquired Immune Deficiency Syndrome</i>
ATM	<i>Auto Teller Machine</i>
a.s	Alaihissalam
Bil.	Bilangan
CCRC	<i>Cure and Care Rehabilitation Centre</i>
CCSC	<i>Cure and Care Service Centre</i>
DIC	<i>Drug Intervention Community</i>
Ed.	Editor
H	Hijrah
h.	Halaman
HIV	<i>Human Immunodeficiency Virus</i>
Ibid	Ibidem
IKIM	Institut Kefahaman Islam Malaysia
IKIP	Institut Kemahiran Ikhtisas Pahang
JAKIM	Jabatan Kemajuan Islam Malaysia
JAIP	Jabatan Agama Islam Pahang
JAWHAR	Jabatan Wakaf , Zakat Dan Haji
Jil.	Jilid
JKR	Jabatan Kerja Raya
JPAM	Jabatan Pertahanan Awam Malaysia
KAFA	Kelas Asas Fardu Ain
KDYMM	Kebawah Duli Yang Maha Mulia

05-4506832
KDYTM

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

Kebawah Duli Yang Teramat Mulia

KIPSAS

Kolej Islam Pahang Sultan Haji Ahmad Shah

KOMITED

Komuniti Intervensi Dadah Malaysia

KPWKM

Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat

LDK

Latihan Dalam Kumpulan

LO

Local Order / Pesanan Tempatan

M

Masihi

MAC

Majlis AIDS Malaysia

MAIN

Majlis Agama Islam Negeri

Majlis

Majlis Ugama Islam dan Adat Resam Melayu Pahang

MUIP

Majlis Ugama Islam dan Adat Resam Melayu Pahang

NGO

Badan Bukan Kerajaan

05-4506832
No.

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

Nombor

OKP

Orang Kena Pengawasan

Op.cit

Opera Citato

PERKIM

Pertubuhan Kebajikan Islam Malaysia

PERKEM

Persidangan Kebangsaan Ekonomi Malaysia

Ph.D

Doktor Falsafah

PKZP

Pusat Kutipan Zakat Pahang

r.a

Radhiallahuanhu / Radhiallahuanha

SAW

Sallallahualaihiwasallam

S.S

Sahibus Samahah

STAM

Sijil Tinggi Agama Malaysia

SWT

Subhanahuwataala

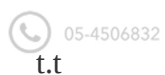
05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

Tanpa Tarikh

UiTM	Universiti Teknologi Mara
UKM	Universiti Kebangsaan Malaysia
UPSI	Universiti Pendidikan Sultan Idris
YAB	Yang Amat Berhormat
YAM	Yang Amat Mulia
YB	Yang Berhormat
Y. Bhg	Yang Berbahagia
YDH	Yang Dihormati
YDP	Yang Dipertua
YH	Yang Hormat

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah**SENARAI LAMPIRAN**

PustakaTBainun

ptbupsi

- A Soalan-Soalan Temu Bual Yang Dijalankan
- B Pejabat-Pejabat Cawangan Majlis Ugama Islam Dan Adat Resam Melayu Pahang
- C Borang Permohonan Bantuan Zakat MUIP
- D Carta Organisasi DIC Pahang
- E Perkhidmatan-Perkhidmatan Yang Disediakan Oleh DIC
- F Contoh Baucar Bayaran MUIP
- G Borang Permohonan Tambang Belajar Keluar Negeri (Ibnus Sabil) MUIP

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

SENARAI TRANSLITERASI

Konsonan			
Huruf Arab	Nama dan transkripsi	Huruf Arab	Nama dan transkripsi
ا, ء	Alif: a, ʾ (Hamzah)	ط	Tā: ʈ
ب	Bāʾ : b	ظ	Zāʾ: ʒ
ت	Tāʾ : t	ع	ʿayn : ʿ
ث	Thāʾ : th	غ	Ghayn : gh
ج	Jīm : j	ف	Fā : f
ح	Hāʾ: ɧ	ق	Qāf : q
خ	Khāʾ : kh	ك	Kāf : k
د	Dāl : d	ل	Lām : l
ذ	Dhāl : dh	م	Mīm : m
ر	Rāʾ : r	ن	Nūn : n
ز	Zay : z	و	Wāw : w
س	Sīn : s	ي	Yā : y
ش	Syīn : sy	ة	Tāʾ (Marbūtah) : h
ص	Sād : ʃ	ه	Hā: h
ض	Dād: ɖ		

Vokal			
Panjang		Pendek	
Huruf Arab	Nama dan transkripsi	Huruf Arab	Nama dan transkripsi
ا	ā	ـَ	(Fathah): a
او	ū	ـُ	(Dammah) : u
ای	ī	ـِ	(Kasrah : i

Diftong	
Huruf Arab	Nama Dan Transkripsi
اَو	aw
اِی	ay
یِ	iy
وِ	uww

Istilah atau perkataan yang berasal daripada perkataan Arab tetapi telah menjadi sebutan umum Bahasa Malaysia adalah dieja mengikut perkataan Bahasa Malaysia.

BAB 1

PENGENALAN

1.1 Pendahuluan

Zakat adalah satu kewajipan dan merupakan rukun Islam, yang berkait secara langsung dengan sistem ekonomi. Dalam sistem ekonomi Islam, zakat merupakan teras yang berfungsi sebagai asas dalam ekonomi khususnya dalam aspek pengagihan harta. Melalui zakat, tanggungjawab berkaitan harta dapat dilaksanakan demi kepentingan hidup bermasyarakat.

Pelaksanaan ibadah zakat memberikan kesan positif bukan sahaja kepada golongan kaya dan miskin, malah semua anggota masyarakat akan merasai limpahan rahmat daripadanya. Pelaksanaan zakat mengandungi dua elemen penting dalam

memastikannya memberikan rahmat kepada manusia iaitu kutipan dan agihan zakat. Kecekapan serta ketelusan dalam kutipan dan agihan zakat adalah sesuatu yang mempunyai kepentingan secara bersama yang tidak boleh dipisahkan kerana kedua-duanya sama penting dalam memastikan kelestarian hidup sejahtera¹.

Pada hari ini, kuasa bagi mengutip dan mengagihkan zakat telah diberikan kepada Majlis Agama Islam Negeri (MAIN) seperti yang diperuntukkan dalam Enakmen Pentadbiran Negeri. Kuasa ini selaras dengan peruntukan dalam Perlembagaan Persekutuan.²

Kajian yang dijalankan ini akan memfokuskan aspek agihan zakat terhadap dua asnaf iaitu *al-Riqāb* dan *Ibn al-Sabīl* di Majlis Ugama Islam dan Adat Resam Melayu

1.2 Latar Belakang Kajian

Zakat memberikan sumbangan yang sangat besar kepada kekuatan ekonomi umat Islam. Zakat juga merupakan satu mekanisme ibadat kewangan yang bertujuan untuk membersihkan jiwa dan harta pembayar zakat di samping dapat membantu golongan yang memerlukan ataupun asnaf zakat. Ini memandangkan kemungkinan terdapat hak orang lain di dalam harta tersebut.

¹ Abdul Rahman Talib. (2013). Konsep Agihan Zakat Kepada Asnaf Menurut Perspektif Syarak. Dalam *Jurnal Pengurusan JAWHAR*. Jil. 7. Bil. 2. h. 6

² *Undang-Undang Malaysia Perlembagaan Persekutuan* (2009). Kuala Lumpur: Percetakan Nasional Malaysia Berhad. h. 20., *Ibid*, h. 8.

³ Majlis Ugama Islam dan Adat Resam Melayu Pahang selepas ini akan menggunakan perkataan ringkasan MUIP

Secara teori, zakat dibayar oleh golongan yang kaya dan diagihkan kepada golongan yang memerlukan. Proses pengagihan zakat diharapkan mencapai tahap optimum kepada asnaf zakat. Justeru, proses yang optimum ini akan memberikan impak yang berkesan dan besar bukan sahaja kepada asnaf zakat, malah kepada ekonomi sesebuah negara secara amnya. Hal ini demikian kerana kesan daripada pengagihan zakat, asnaf bukan sahaja dapat keluar daripada golongan yang menerima zakat malah mungkin akan menjadi penyumbang zakat ⁴.

Dalil penentuan asnaf zakat telah dinyatakan secara jelas dalam al-Quran. Dalam surah al-Taubah ayat 60, Allah SWT. telah menjelaskan golongan yang berhak menerima zakat melalui firman-Nya:

إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَامِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ
وَالْغَارِمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَابْنِ السَّبِيلِ

Surah al-Taubah (9): 60

Terjemahannya: Sesungguhnya sedekah-sedekah (zakat) itu hanyalah untuk orang-orang fakir, dan orang-orang miskin dan amil-amil yang mengurusnya dan orang-orang muallaf yang dijinakkan hatinya dan untuk hamba-hamba yang hendak memerdekakan dirinya, dan orang-orang yang berhutang dan untuk (dibelanjakan pada) jalan Allah, dan orang-orang musafir (yang keputusan) dalam perjalanan⁵.

⁴ Hairunnizam Wahid *et.al.* (2009). Pengagihan Zakat Oleh Institusi Zakat Di Malaysia: Mengapa Masyarakat Islam Tidak Berpuas Hati. Dalam *Jurnal Syariah Universiti Malaya*. Bil. 17. No. 1. h. 90

⁵ Abdullah Basmeih. (1980). *Tafsir Pimpinan Ar-Rahman Kepada Pengertian Al-Quran*. Terengganu: Percetakan Yayasan Islam Terengganu. h. 443